

Guía Docente

Datos Identificativos					2024/25
Asignatura (*)	Contidos complementarios para o ensino das linguas galega e castelá			Código	652608811
Titulación					
Descritores					
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos	
Mestrado Oficial	Anual	Primeiro	Obrigatoria	4	
Idioma	Galego				
Modalidade docente	Presencial				
Prerrequisitos					
Departamento	Letras				
Coordinación	Ferreiro Fernandez, Manuel	Correo electrónico	manuel.ferreiro@udc.es		
Profesorado	Ferreiro Fernandez, Manuel Perez Pascual, Jose Ignacio	Correo electrónico	manuel.ferreiro@udc.es jose.ignacio.perez.pascual@udc.es		
Web					
Descrición xeral	Formación e reflexión sobre algúns aspectos complementarios, de carácter fundamental, que son importantes para o ensino da lingua galega e da lingua castelá.				

Competencias / Resultados do título

Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Adaptación crítica ao dinamismo social e curricular na sociedade galega	AP3		CM3
	AP4		CM4
	AP6		CM6
	AP7		CM7
	AP8		
	AP9		
	AP11		
	AP13		
Formación e reflexión sobre os últimos avances na especialidade	AP3		CM6
	AP7		CM7
	AP11		CM8
	AP12		
	AP15		
	AP16		
Actualización da formación científica para o futuro traballo profesional	AP2		CM1
	AP5		CM3
	AP10		CM4
	AP14		CM5
	AP17		CM6
	AP18		

Contidos

Temas	Subtemas

1. Coñecemento dos contidos relevantes da especialidade e tendencias actuais.	<p>1.1. Orixe e evolución histórica da(s) lingua(s). A onomástica como patrimonio. O comentario filolóxico.</p> <p>1.2. Extensión territorial e variantes da lingua. A conformación do actual modelo normativo e a calidade da lingua.</p> <p>1.3. A análise lingüística. O comentario lingüístico.</p> <p>1.4. As escolas lingüísticas na Península. A filoloxía española. A filoloxía galego-portuguesa</p>
2. Adaptación da materia ao marco curricular.	<p>2.1. A procura da calidade da lingua na expresión oral e escrita.</p> <p>2.2. O ensino do texto: concepto, xéneros discursivos e tipoloxías textuais, oralidade e escrita, técnicas de organización e redacción de textos.</p> <p>2.3. O ensino da gramática: a gramática descritiva, normativa e pedagóxica.</p> <p>2.4. O ensino do léxico, traballo con dicionarios.</p> <p>2.5. O aproveitamento das TIC.</p>

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A2 A3 A4 A6 A7 A10 A12 A16 A15 A18	16	17	33
Obradoiro	A8 A9 A10 A14 C1 C3 C4	7	7	14
Lecturas	A6 A7 A11 A16 A17 C5 C6	2	14	16
Traballos tutelados	C3 C5 C7 C8	1	30	31
Proba mixta	A3 A4 A5 A13 A15 C1	1	4	5
Atención personalizada		1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Exposición e explicación de contidos e reflexións para o posterior traballo de cada estudante.
Obradoiro	Prácticas guiadas, individuais e/ou grupais, en que o alumnado desenvolve tarefas sobre un tema específico, co apoio e supervisión do profesorado.
Lecturas	Realización de lecturas necesarias para a formación do estudante a respecto do contido do curso.
Traballos tutelados	Traballo academicamente dirixido sobre unha cuestión da materia previamente asignada. O tema e a bibliografía serán acordados entre profesor e estudante.
Proba mixta	Proba escrita de carácter teórico-práctico.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	<p>No horario de titorías do profesorado, o/a estudante recibirá a información e a guía necesaria para preparar e realizar o seu traballo tutelado.</p> <p>O alumnado de matrícula parcial e/ou con dispensa académica realizará os traballos e tarefas de forma individual, con entrega nas datas marcadas, e terá atención personalizada no horario de titorías, para resolver dúbidas sobre os traballos e tamén sobre o marco teórico e práctico da materia.</p>

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Obradoiro	A8 A9 A10 A14 C1 C3 C4	Realización de actividades prácticas derivadas das sesións maxistras (análise de textos, estudo de fontes documentais etc.).	10
Traballos tutelados	C3 C5 C7 C8	Traballo academicamente dirixido sobre unha cuestión da materia previamente asignada. O tema e a bibliografía serán acordados entre o profesorado e o(s) estudante(s).	60
Proba mixta	A3 A4 A5 A13 A15 C1	Proba escrita de carácter teórico-práctico	30

Observacións avaliación

No apartado de "Traballos tutelados" (60%), o profesorado da materia avaliará tamén, de ser o caso, a exposición oral; a proba mixta computará, por tanto, como o 30%.

O alumnado terá que entregar e/ou expor os traballos e actividades solicitados no prazo fixado.

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - ARIZA, M. (1989). Manual de fonología histórica del español. Madrid: Síntesis - ARIZA, M. (1998). El comentario filológico. Madrid: Arco/Libros - BOSQUE, I. / V. DEMONTE (dirs.) (1999). Gramática descriptiva de la lengua española. Madrid: Espasa Calpe - CANO AGUILAR, R. (2000). Introducción al comentario filológico. Madrid: Castalia - CANO AGUILAR, R. (coord.) (2004). Historia de la lengua española. Barcelona: Ariel - COROMINAS, J. & PASCUAL, J. A. (). Diccionario crítico etimológico castellano e hispánico, 6 vols.. Madrid: Gredos - CUNHA, Geraldo da (1997). Dicionário Etimológico Nova Fronteira da Língua Portuguesa. Rio de Janeiro: Nova Fronteira - FERNÁNDEZ REI, F. (1990). Dialectoloxía da lingua galega. Vigo: Xerais - FERREIRO, M. (1999-01). Gramática histórica galega, 2 vols.. Santiago: Laiovento - FRADEJAS RUEDA, J. M. (1997). Fonología histórica del español. Madrid: Visor - FREIXEIRO MATO, X.R. (2006). Gramática da Lingua Galega, 4 vols.. Vigo: A Nosa Terra - FREIXEIRO MATO, X.R. (2009). Lingua de Calidade. Vigo: Xerais - FREIXEIRO MATO, X.R. (2002). Lingua galega: normalidade e conflito. Vigo: A Nosa Terra - GÓMEZ TORREGO, L. (2010). Gramática didáctica del español. Madrid: SM - MARIÑO PAZ, R. (1998). Historia da lingua galega. Santiago: Sotelo Blanco - PENNY, R. (1993). Gramática histórica del español. Barcelona: Ariel - RAE y Asociación de Academias de le Lengua Española (2009). Nueva gramática de la lengua española. Madrid: Espasa Calpe - Real Academia Galega (s.d.). Dicionario da Real Academia Galega. <https://academia.gal/dicionario> - RUIZ BIKANDI, Uri (coord.) (2011). Lengua castellana y literatura. Investigación, innovación y buenas prácticas. Barcelona: Graó, Ministerio de Educación - RUIZ BIKANDI, Uri (coord.) (2011). Lengua castellana y literatura. Complementos de formación disciplinar. Barcelona: Graó, Ministerio de Educación - RUIZ BIKANDI, Uri (coord.) (2011). Didáctica de la lengua castellana y la literatura. Barcelona: Graó, Ministerio de Educación - S.N.L. (UDC) (2006). Criterios para o uso da lingua. UDC - S.N.L. (UDC) (2007). Sobre a calidade da nosa lingua. UDC - SANMARTÍN REI, G. (2008). Nos camiños do entusiasmo. Calidade da lingua e planificación. Vigo: Xerais - SECO, M. (dir.) (1999). Diccionario del español actual. Madrid: Aguilar - TORRENS ÁLVAREZ, Mª J. (2007). Evolución e historia de la lengua española. Madrid: Arco/Libros
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

Para poder seguir os contidos da materia, será necesario posuír uns coñecementos básicos de lingua galega: quen non os tiver, terá graves dificultades para superar a materia. Neste caso, recoméndase a realización previa dun curso de lingua galega no Centro de Linguas da UDC.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías